

Název práce: **Francophone Hip Hop Lyrics from the Perspective of Digital Humanities**

Typ práce: diplomová

Hodnocení práce: **výborně**

Vedoucí práce: Mgr. Josef Šlerka, Ph.D.

Oponent/-ka práce: Mgr. Jakub Sedláček

Konzultant/-ka práce:

Řešitel/-ka práce: BcA. Julie Klimentová

Slovní hodnocení práce

Diplomová práce Julie Klimentové přináší analýzu textů frankofonního hip hopu pomocí nástrojů z oblasti digital humanities. Úvodní rešerše literatury je velmi precizní a systematická. Z pohledu čtenáře nevybaveného francouzštinou je obzvlášť cenné shrnutí francouzsky psaných prací. Zabývá se otázkami složení slovníku francouzských rapperů (podílem „nestandardního“ výraziva, výpůjček z jiných jazyků atd.) a jeho tematickými oblastmi (zde je zajímavé například shrnutí názorů na původ témat spojených s násilím v rapové hudbě na str. 28.). Preciznost rešerše je vidět i ve snaze diskutovat její limity a co nejjasněji popsat proces a podmínky výběru studovaných prací a jejich váhu při zodpovídání kladených otázek.

Zmíněný proces je také ale trochu zbytečně vizualizován formou celkem pěti velkých koláčových grafů, zobrazujících dohromady velice málo (a pro čtenáře nepříliš důležitých) údajů. Tato trochu přehnaná snaha vizualizovat některé nepříliš zásadní údaje se potom opakuje i v dalších částech práce (např. str. 47). Vizualizace by si obecně zasloužily ještě trochu péče navíc. Například u vizualizace tabulky ze str. 53 (a i u samotné tabulky) je otázka, jakou hodnotu má graf, kde polovina hodnot na ose x odpovídá neviditelné jedničce na ose y.

Část práce věnovaná sběru dat (opět velice jasně) popisuje proces volby zdrojů dat a studovaných hudebníků, proces sběru a parsování textů písní a nabízí i odkaz na github s použitým javascript kódem, což je vždy velké plus s ohledem na replikovatelnost.

Hlavní část práce, tedy samotná analýza dat (str. 40-84) začíná užitečným přehledem nástrojů, resp. knihoven pro text mining a strojovou analýzu textu obecně. Následuje frekvenční analýza nejčastějších slov ve zkoumaném korpusu ve srovnání s obecnějším korpusem francouzštiny. Zde bych u vizualizací ocenil, kdyby byly mezi sebou lépe srovnatelné (stejný typ grafu, optimálně nějak normalizované jednotky atd.). Popis včetně hypotéz, co by mohlo za rozdíly stát, je naopak pěkný. Conclusion podkapitoly na str. 46 by slušelo trochu bohatší shrnutí předchozích výsledků.

U analýzy výskytů s médii spojených slov vyvstává otázka, nakolik se v konkrétních případech zvolená slova skutečně týkají médií. Tuto otázku autorka rozebírá na příkladu slova „game“, které čistě intuitivně v rapu většinou s (video)hrami souviset spíše nebude. Zde si opět nejsem úplně jistý, jestli hledání odpovědi na otázku, jestli je rap „hra“ podle definice Jespera Juula (str. 55), ač zajímavé, je tak docela relevantní a nakolik skutečně spojení „rap game“ „demonstrates the interconnectedness between real world and media related terms“.

Jestliže analýza dat je těžištěm práce, podkapitola věnovaná topic modelingu je těžištěm analýzy dat. Na začátku nejen opět přináší užitečné shrnutí nástrojů a metod, ale celý proces včetně ladění hyperparametrů rozebírá do nebývalé hloubky, jak teoreticky, tak prakticky. Podkapitola je zajímavá a na variacích spočítaných LDA modelů i názorně ukazuje, jaká dovedou tyto metody být alchymie. Opět velice oceňuji odkaz na github, tentokrát k plným, interaktivním verzím vizualizací. Tabulky na stranách 78-83 a 96-101 by si zasloužily výrazně kompaktnější zpracování.

Práce je napsána velice dobrou angličtinou (jak slohově, tak gramaticky), nedostatky v citacích jsou minimální (u některých přímých citací chybí uvedení stránky, ale může se jednat např. o online dokumenty). Závěru (a zmiňoval jsem to i u průběžných conclusions) by prospělo obsáhlejší a jasnější shrnutí výsledků, které k daným conclusions vedly. Některé vizualizace a tabulky by zasloužily přepracovat. Celkově jde ale o propracované dílo a je vidět, že se za ním skrývá velké množství práce. Obzvláště oceňuji samotnou orientaci na metody pro diplomovou práci stále neobvyklé a jejich nejen zvládnutí, ale i velmi kvalitní popis pro hypotetického dalšího výzkumníka/diplomanta, který se jim bude chtít věnovat.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

Hodnotící tabulka

Aspekty práce		Možné hodnocení
metodologie a věcné zpracování tématu	34	/ 40 bodů
přínos a novost práce	17	/ 20 bodů
citování, korektnost citování, využití inf. zdrojů	19	/ 20 bodů
slohové zpracování	14	/ 15 bodů
gramatika textu	5	/ 5 bodů
CELKEM	89	/100 bodů

Výsledné hodnocení práce

Bodový zisk za práci	Hodnocení práce
----------------------	-----------------

0 – 50 bodů	Neprospěl, nedoporučeno k obhajobě
51 – 60 bodů	Dobře (3)
61 – 80 bodů	Velmi dobře (2)
81 – 100 bodů	Výborně (1)

V Praze dne 5. 6. 2022

Jakub Sedláček